

2. nagroda

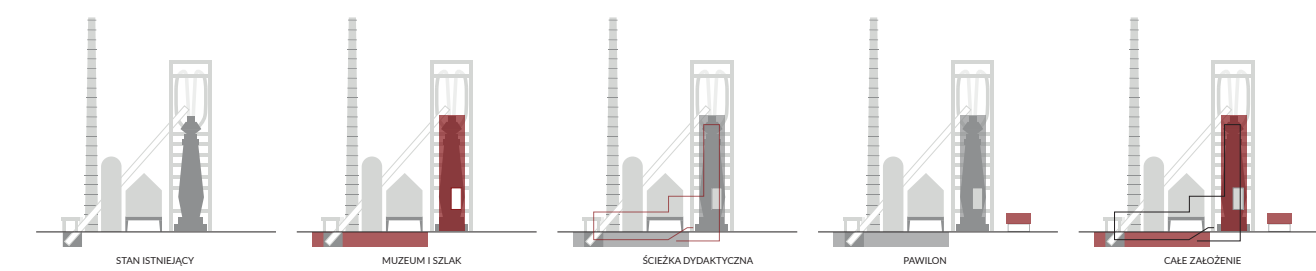
Grupa 5 Architekci Sp. z o.o.

Budynek w formie szlaku obiegającego elementy Wielkiego Pieca odkrywający przed zwiedzającymi jego tożsamość i historię. Droga edukacyjna zamknięta metaforycznym spustem surówki z widokiem na ślad zburzonej hali lejnicy.

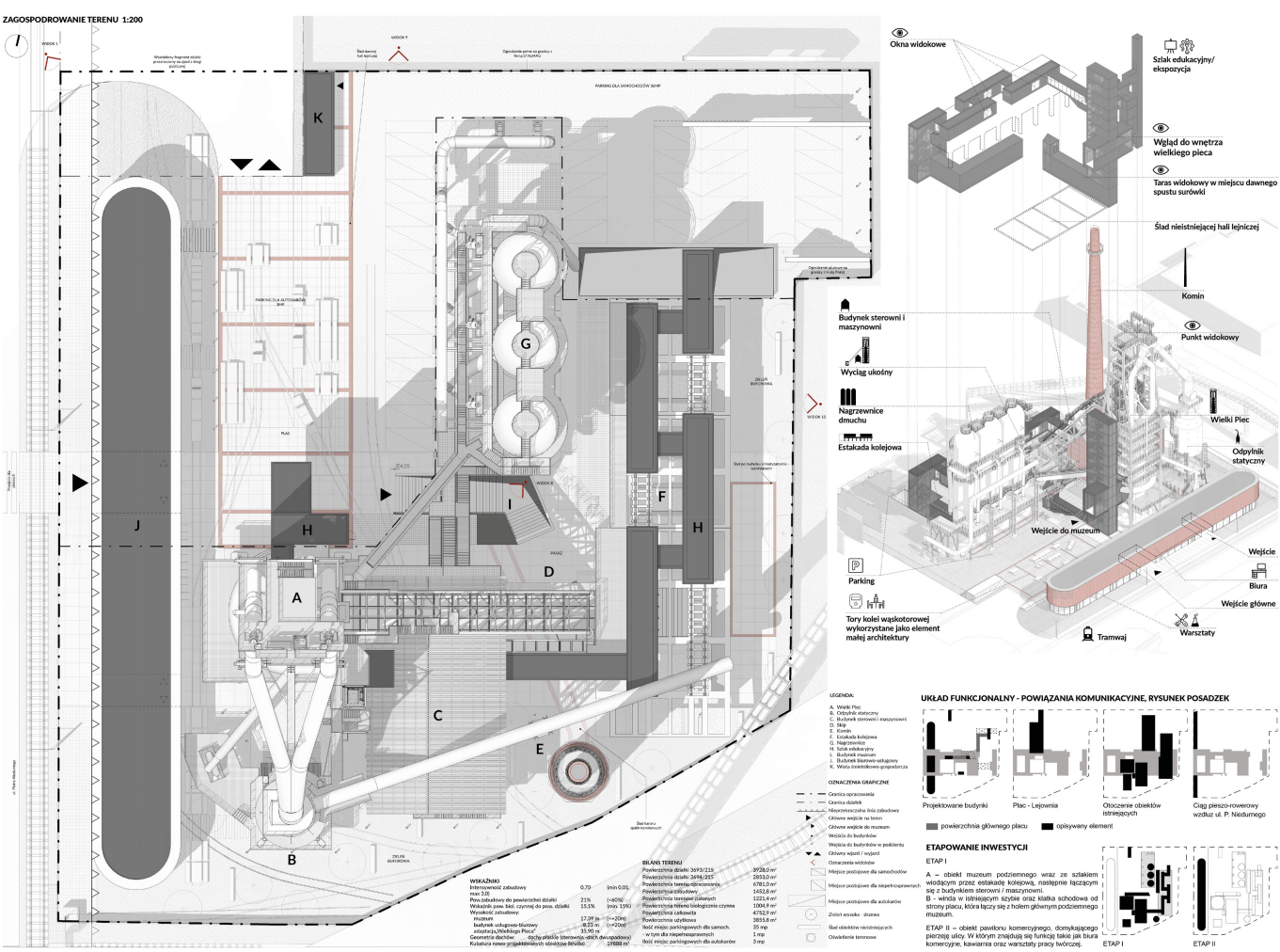
Maszyneria fabrycznego kolosa otoczonego liniami obiegających go we wszystkich kierunkach rur, przewodów, pomostów i schodów. Zastygły wygaśły gigant wpisany w sylwetkę miasta: minimalizacja ingerencji kubaturowych, zamknięty, całoroczny szlak zwiedzania oraz maksymalne zachowanie oryginału to nasze podstawowe założenie ideowe.

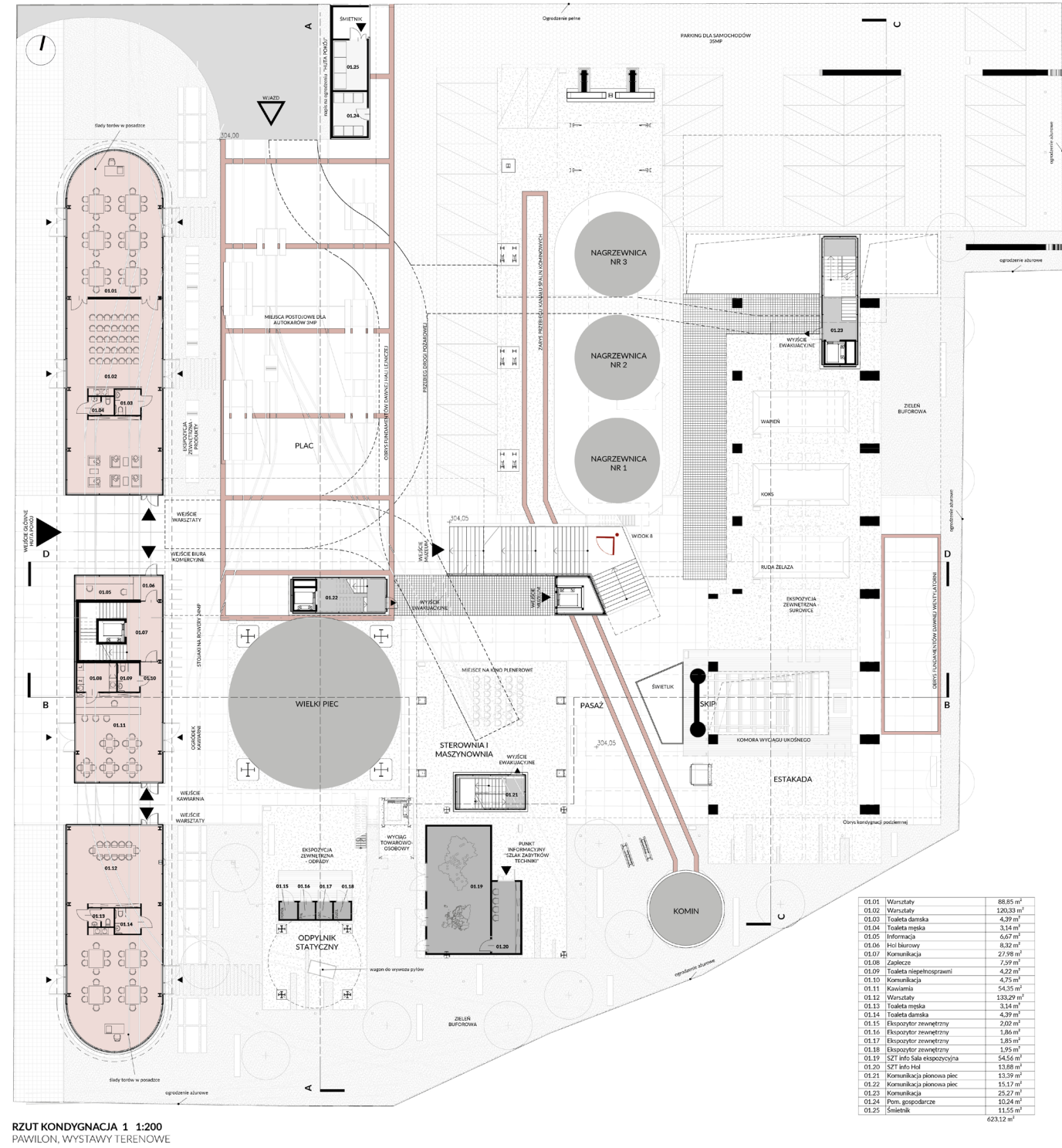
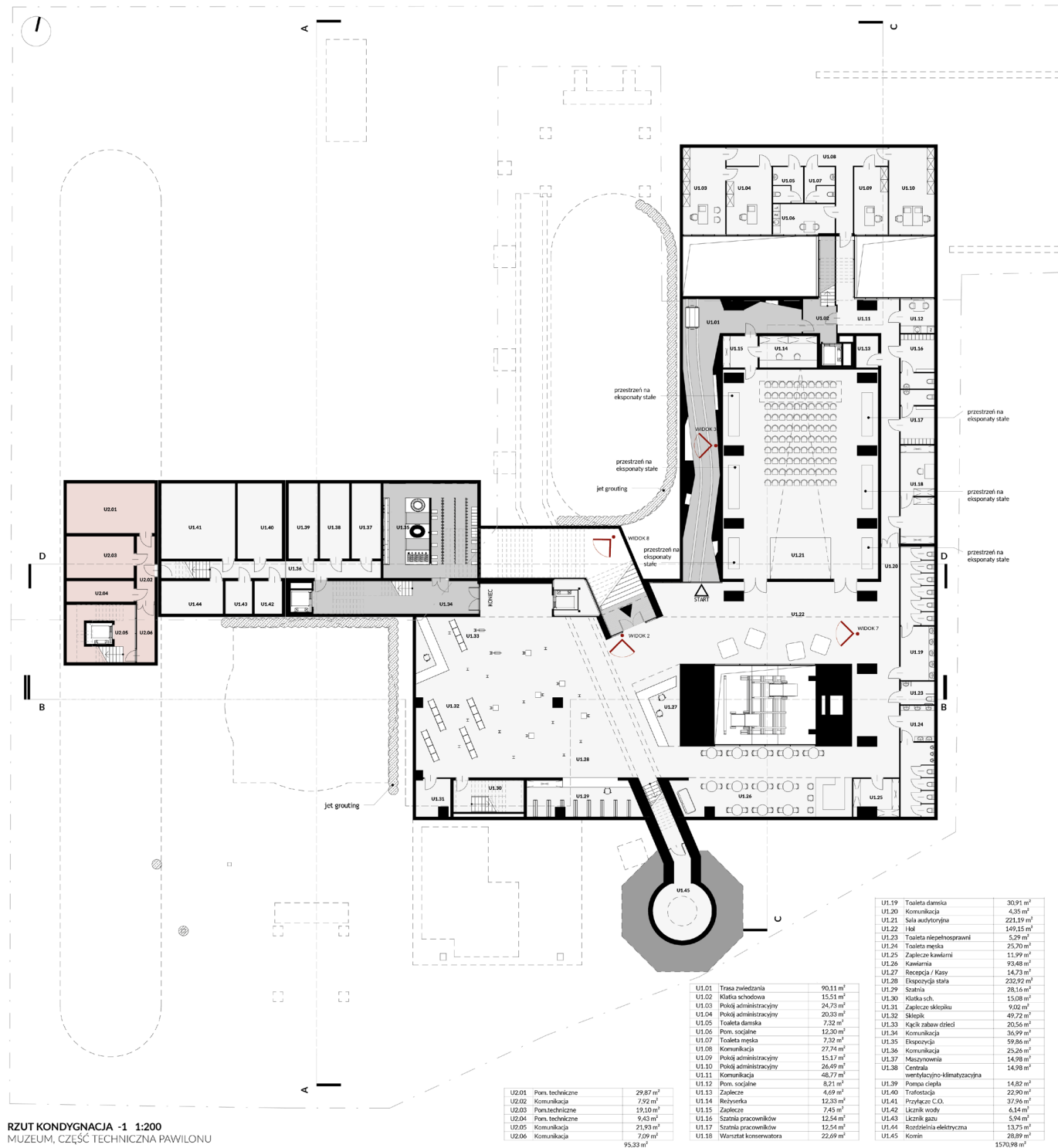
Projekt podzielić można na cztery przenikające się w formie i funkcji główne elementy składowe. Podziemna część muzealna wraz z funkcjami towarzyszącymi, szlak edukacyjny w formie całorocznego zamkniętego obiegu, flankujący ulicę Piotra Niedurnego budynek-pierzeja o funkcjach uzupełniających i komercyjnych oraz teren pomiędzy tymi obiektami.

Projekt dostosowuje się do wyznaczonej na rysunku Planu nieprzekraczalnej linii zabudowy i spełnia wymagane przez Plan funkcje, parametry i wskaźniki kształtowania zabudowy i zagospodarowania terenu.

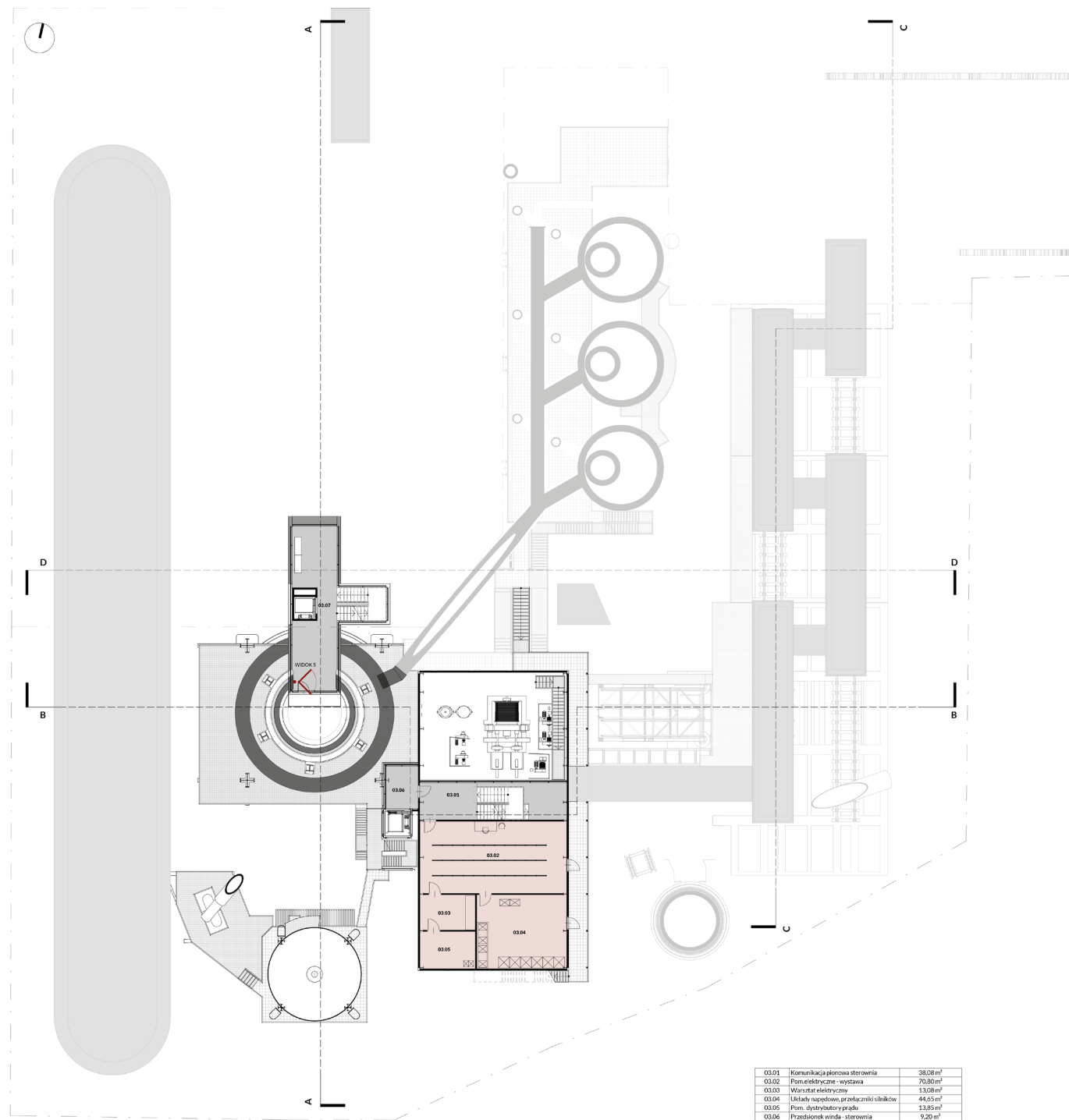
Dojazd na teren opracowania od strony rynku oraz od strony osiedla Kaufhausu ulicą Piotra Niedurnego, która stanowi kręgosłup komunikacyjny Rudy Śląskiej. Wjazd na działkę, z wykorzystaniem uzgodnionego wcześniej zjazdu z drogi publicznej, obsługującego zarówno teren opracowania jak i sąsiednią działkę graniczącą z terenem od strony północnej. Trzy miejsca dla autokarów zaplanowane zostały na obszarze placu Lejowni. Jako drogę manewrową do zawracania wykorzystano część działki wydzielonej na wjazd. Zielony parking dla 35 samochodów osobowych, w tym 2 miejsca dla niepełnosprawnych zlokalizowany został w północno-wschodnim narożniku działki. Jeden rząd miejsc zaplanowano od strony placu, przed zespołem nagrzewnic. Pozostałe miejsca rozmieszczono pomiędzy masywnymi ścianami składowiska materiałów.

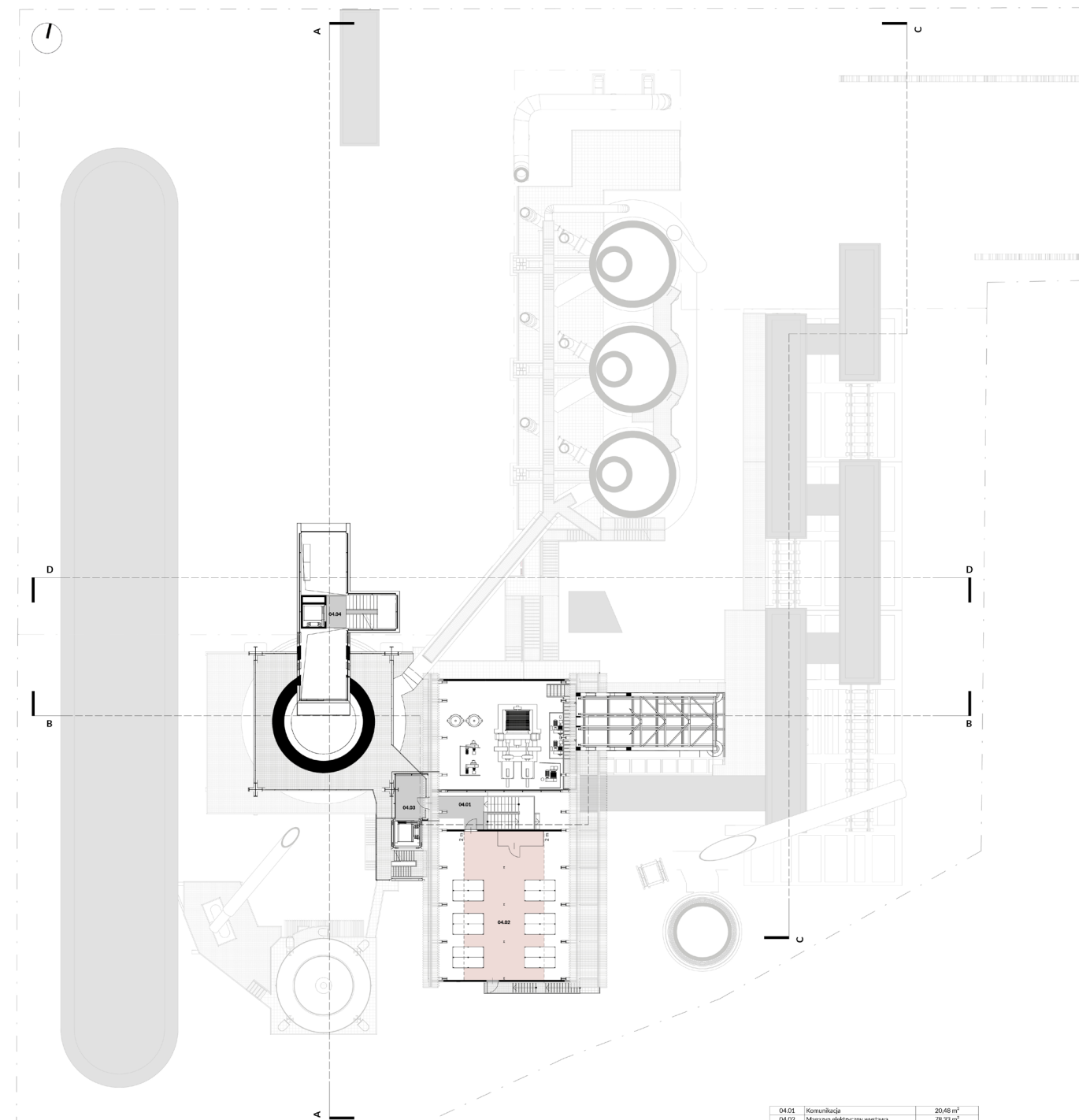
Cały obszar będzie miał kompozycję otwartą, umożliwiającą swobodny dostęp również poza godzinami funkcjonowania muzeum. Przewiduje się demontaż istniejącego ogrodzenia z blachy trapezowej wzdłuż ul. Piotra Niedurnego. Ogrodzenie ażurowe z siatki o dużym stopniu przezierności wzdłuż wschodniej i południowej granicy terenu umożliwi zwiedzającym wgląd na teren nadal funkcjonującego zakładu Huty Pokój. Ogrodzenie pełne z blachy Corten-owej, od strony północnej będzie barierą wizualną, oddzielającą od nieatrakcyjnych widoków sąsiedniej działki o przeznaczeniu składowo-magazynowym.

Obiekty istniejące zamierzamy zachować w formie, stanie jak i wyglądzie estetycznym maksymalnie zbliżonym do oryginału, konserwując je jedynie aby zabezpieczyć przed dalszą degradacją. Wszelkie zaś interwencje konieczne do ich użytkowania w nowej funkcji przedstawić w ramach czytelnych działań kontrastowych z możliwą minimalizacją form wyrazu współczesnych elementów.

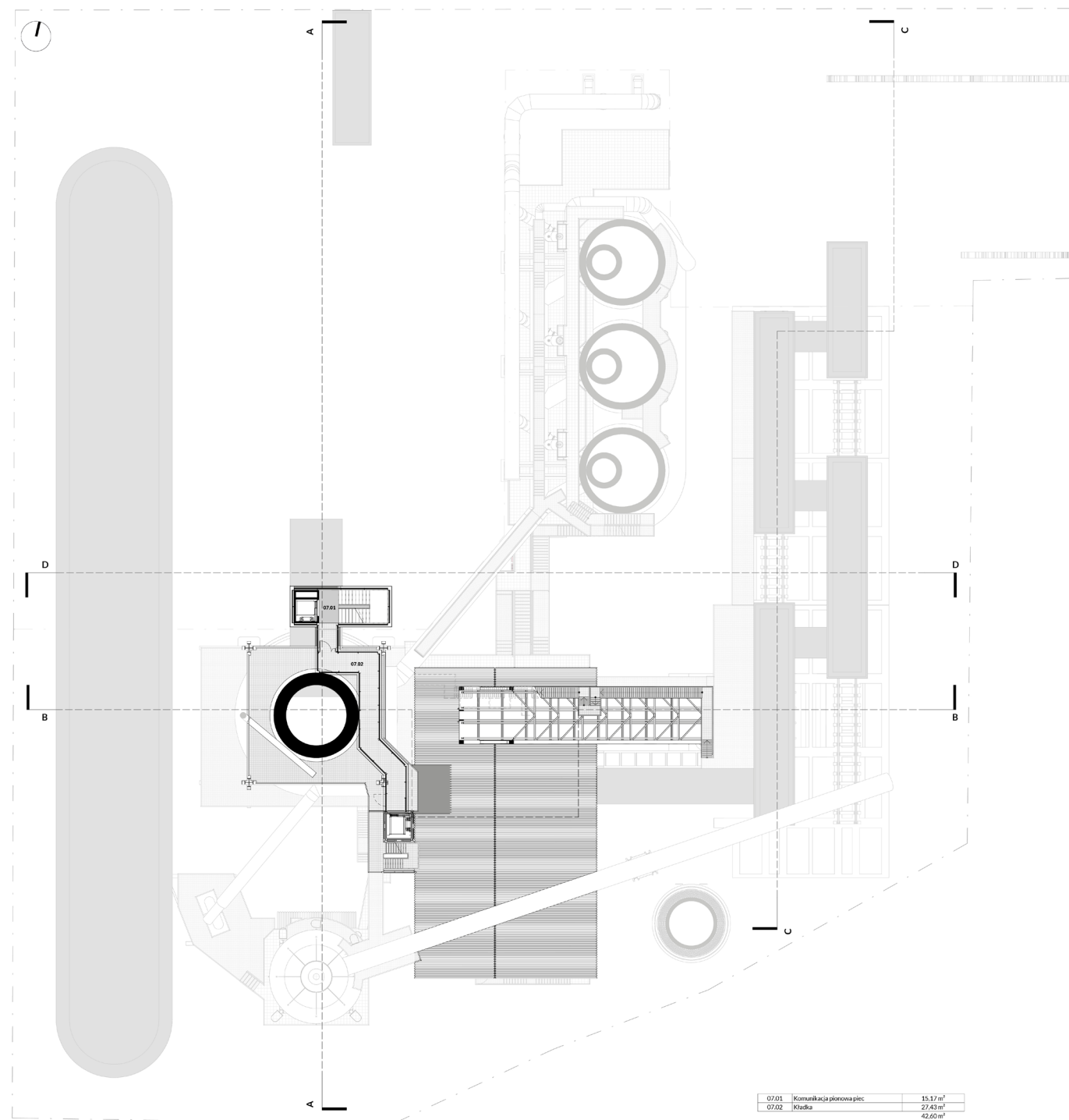
RZUT KONDYGNACJA 3 1:200
STEROWNIA SZLAK WYSTAWOWY

Od strony ulicy Piotra Niedurnego układ urbanistyczny domykamy budynkiem zlokalizowanym w linii wyburzonego ogrodzenia - częściowo transparentnym parawanem pełniącym funkcje komercyjne i uzupełniające do podstawowego programu muzeum. Poza pieszym wejściem głównym na teren muzeum, które potem prowadzi nas pasażem do schodów zejściowych zlokalizowaliśmy w nim kolejno: na parterze punkt informacji, komercyjną kawiarnię oraz warsztaty i pracownie twórcze dla mieszkańców i młodzieży szkolnej. Na piętrze komercyjne biura co-workingowe wynajmowane na dni lub godziny. Surowa w wyrazie nowoczesna forma obiektu stanowi uzupełnienie czytelną dla piętrzącej się za nim machinerii i wyłaniającej się nieco dalej sylwetki komina.

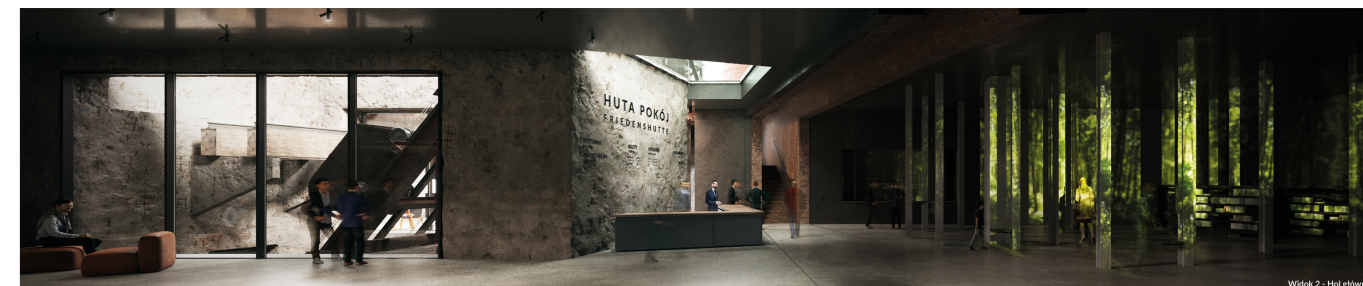

RZUT KONDYGNACJA 4 1:200
STEROWNIA SZLAK WYSTAWOWY, WEJŚCIE DO WNETRZA PIECA

Cały projektowany obiekt muzeum łącznie z terenem, szlakiem wystawy i tarasem widokowym jest dostępny dla osób niepełnosprawnych, w tym dla osób niewidomych i niedowidzących oraz osób z dysfunkcją słuchu. Układ komunikacyjny i kierunki zwiedzania będą dodatkowo oznakowane w języku braille'a poprzez zastosowanie tabliczek i oznaczeń w poziomie podłogi. Osoba niepełnosprawna będzie mogła również skorzystać z usługi przewodnika. Zakres i kolejność zwiedzania obiektu dla osób z niepełnosprawnościami nie różni się od zwiedzania przez osoby w pełni sprawne.

RZUT KONDYGNACJA 5 1:200
KŁADKA NA PIECU

Widok 2 - Hol główny

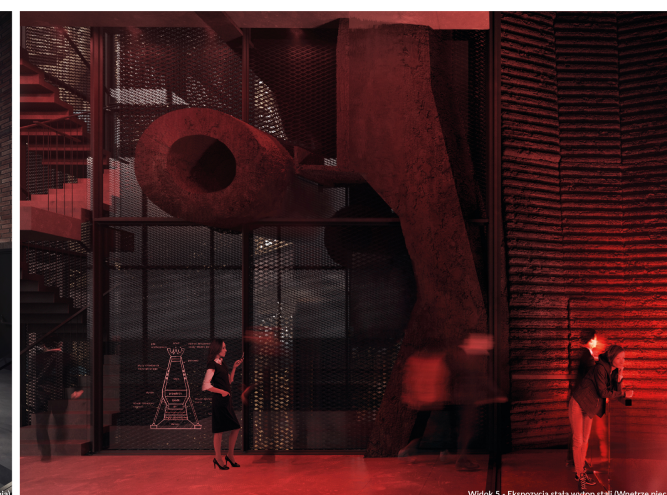
Widok 3 - Ekspozycja stala szlaza/wydobyte

Widok 4 - Ekspozycja stala Huta 1 jej technologia (wagony)

Widok 6 - Ekspozycja stala zarządzenie huty/pracownicy (Maszynownia)

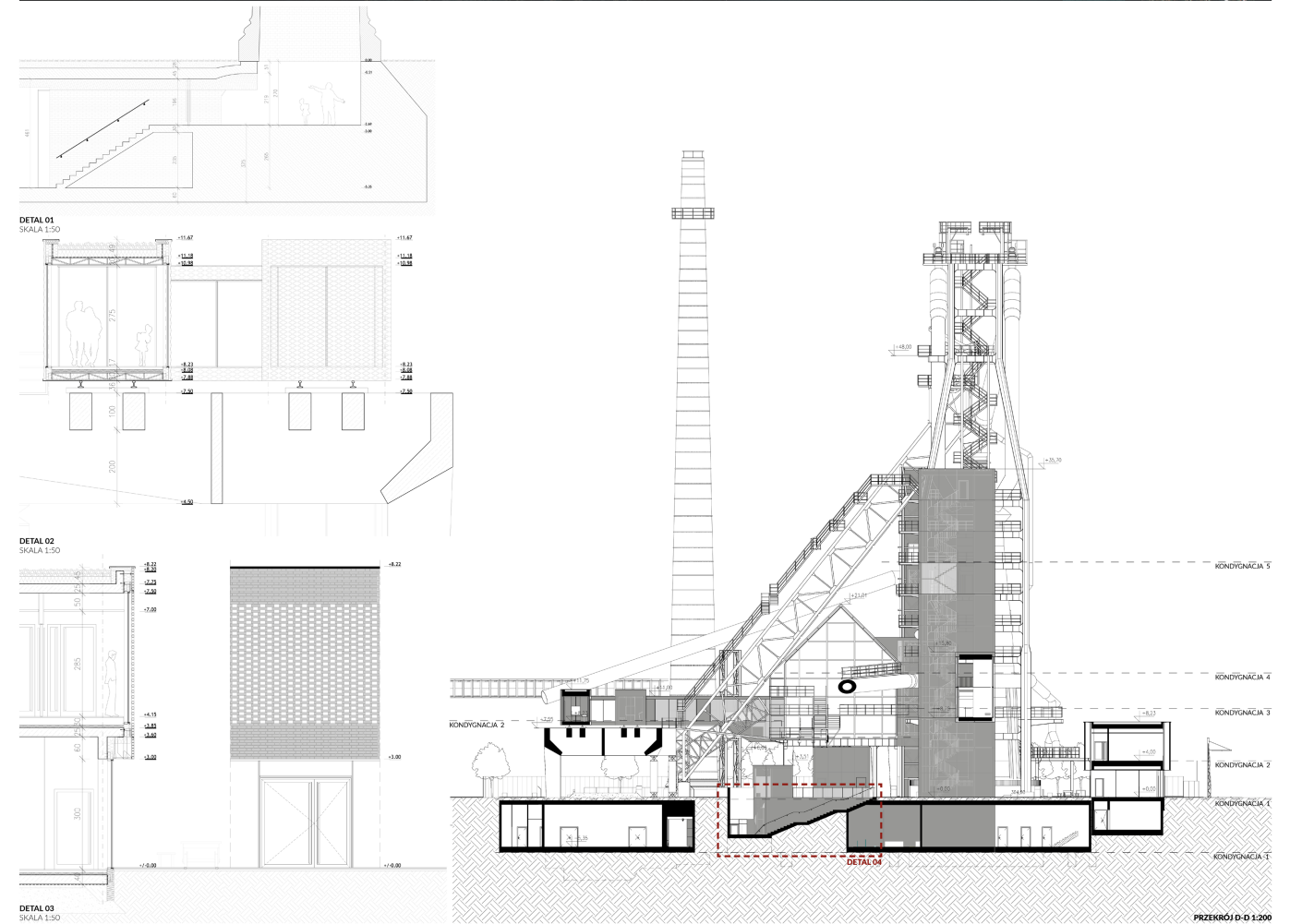
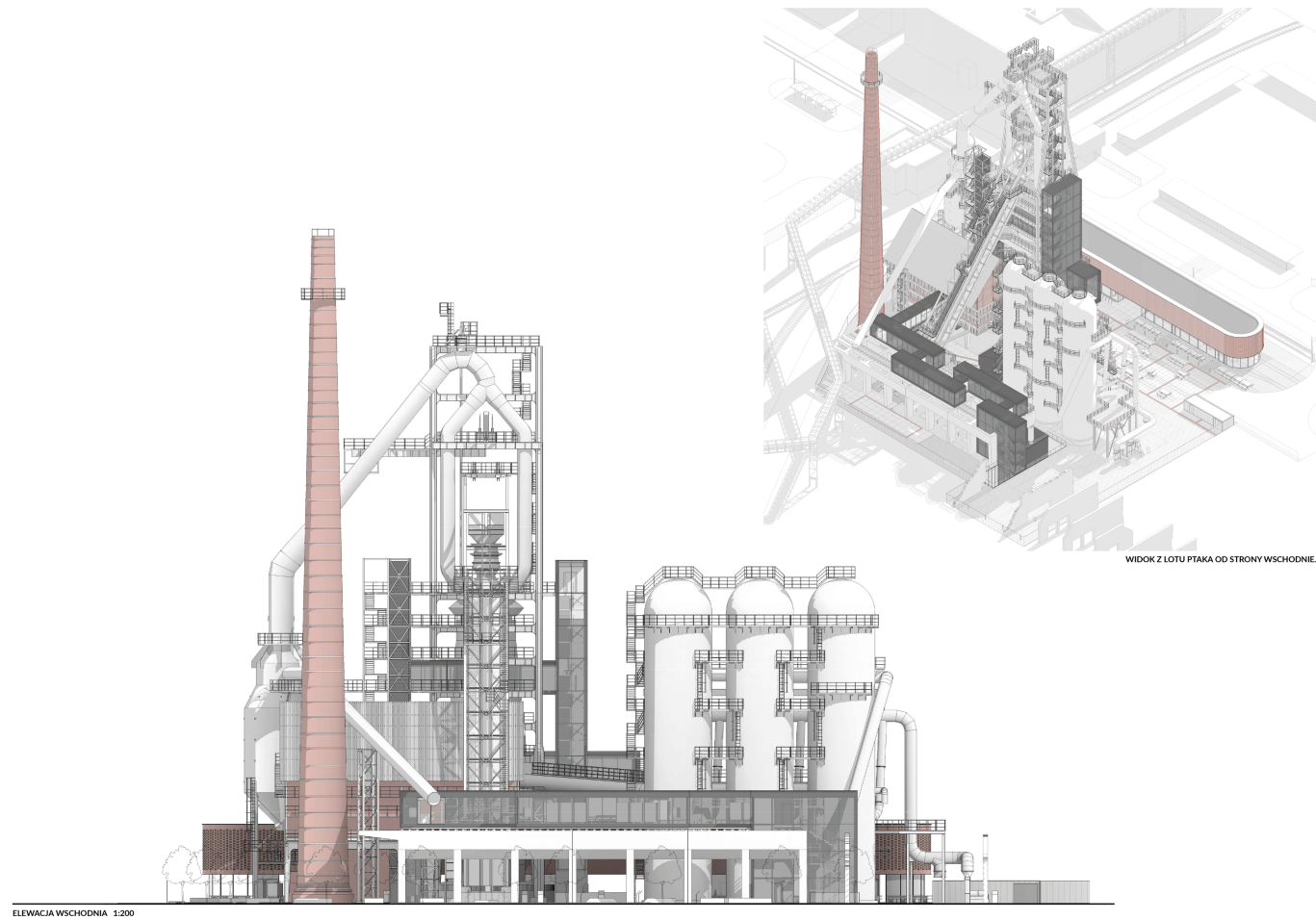
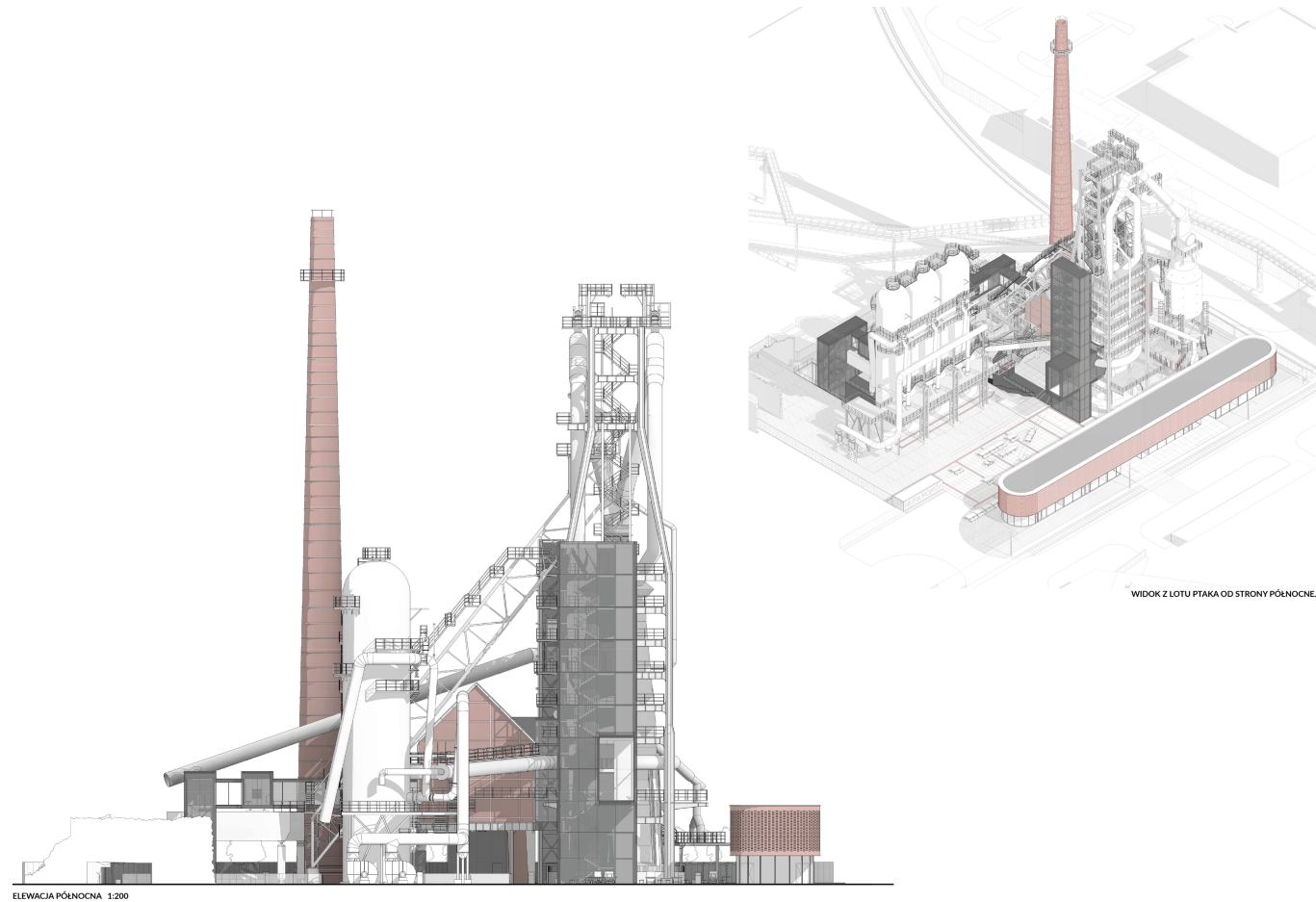
Widok 5 - Ekspozycja stala wytop stali (Wnętrze pieca)

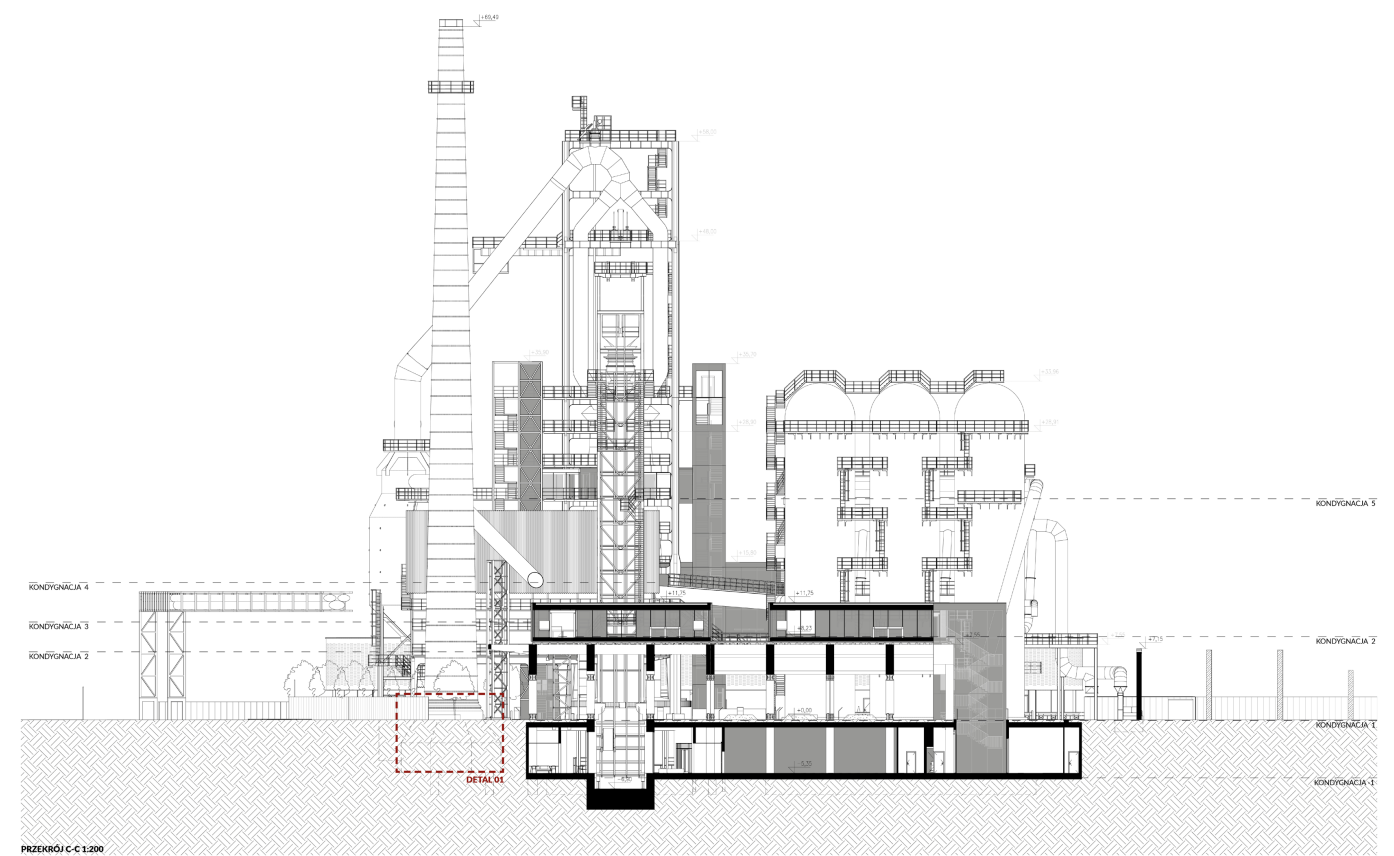
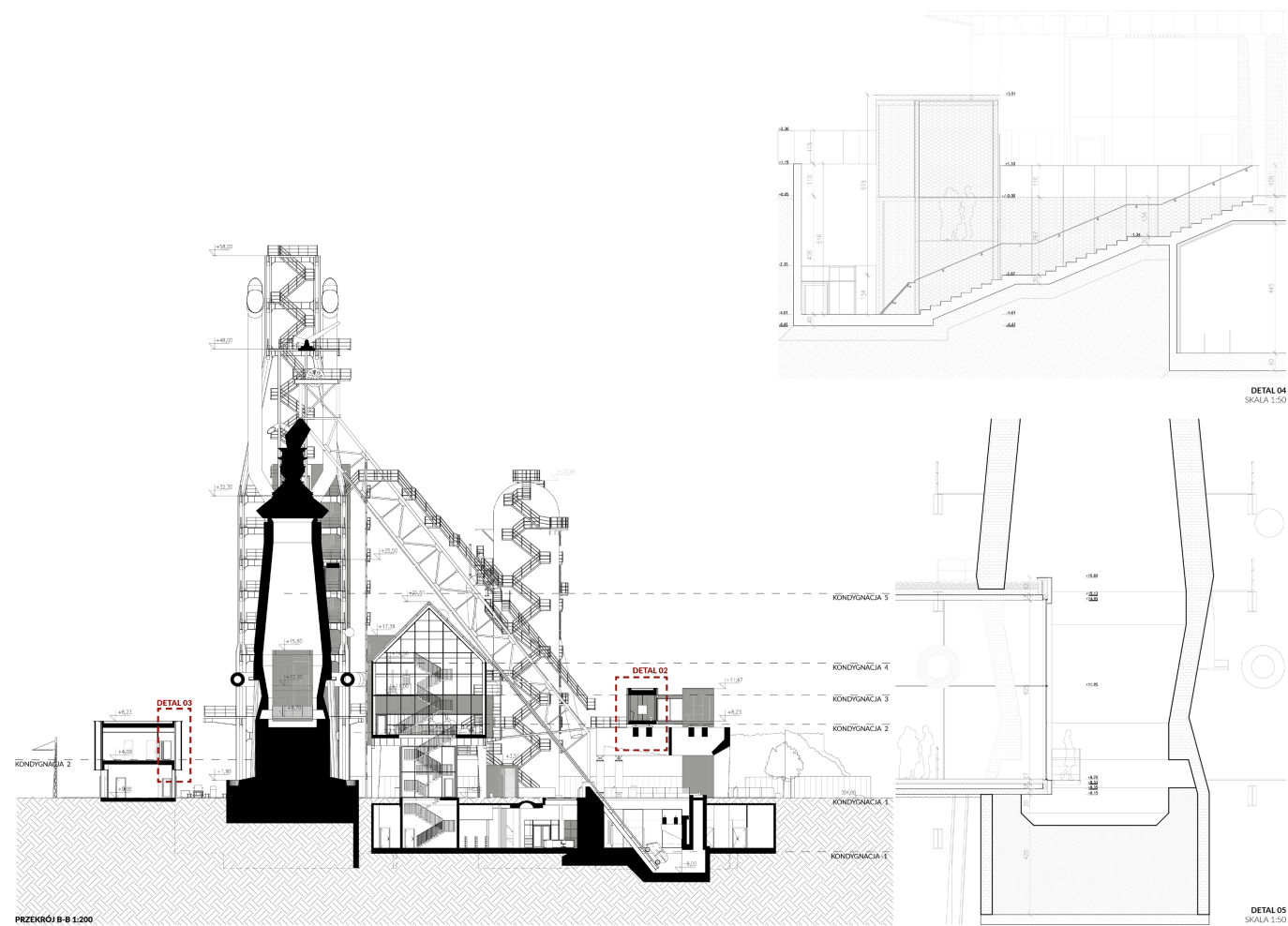
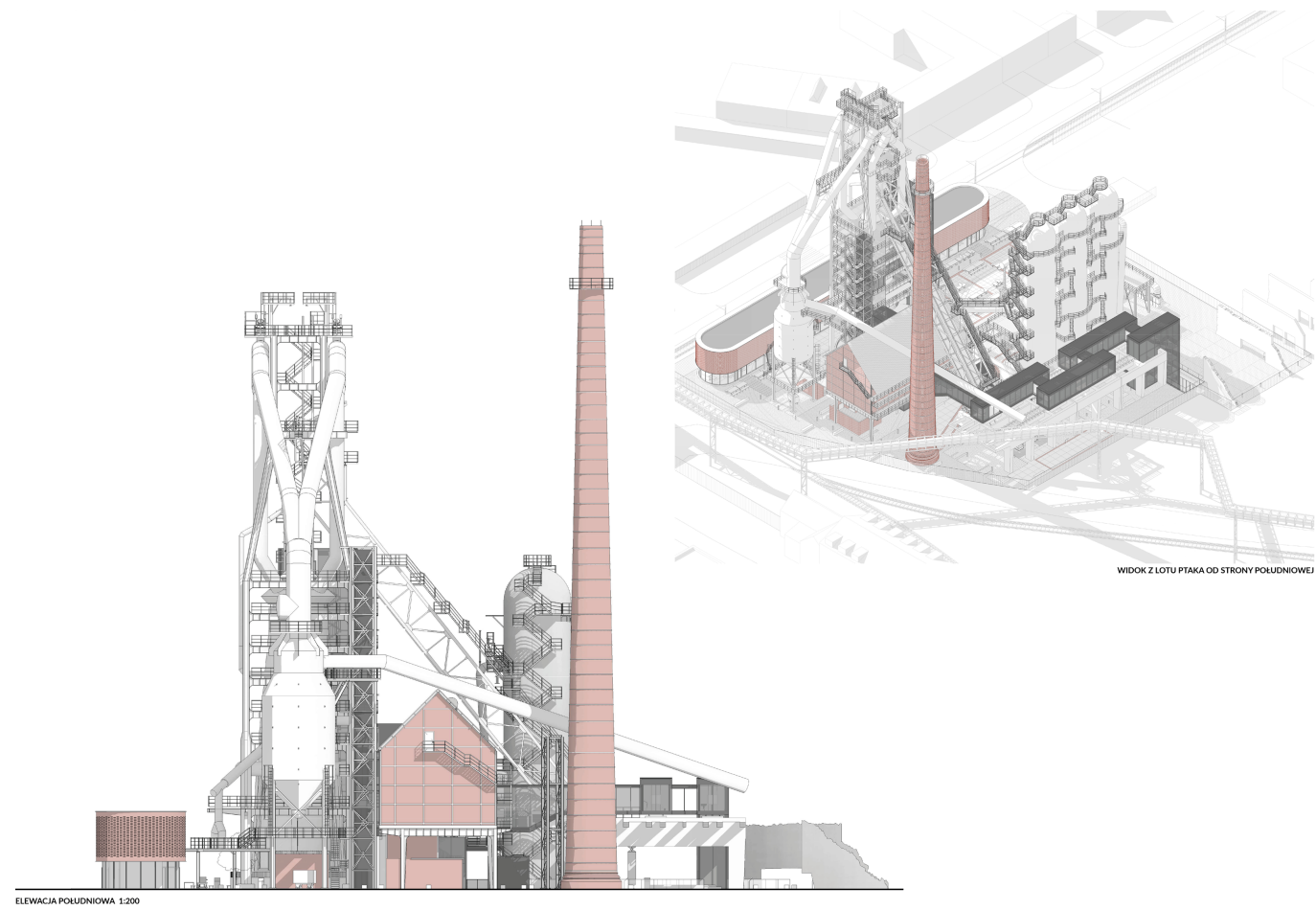

Widok 8 - strefa głównego wejścia

Widok 7 - wejście do sali konferencyjnej z widokiem na wystawę ulotny

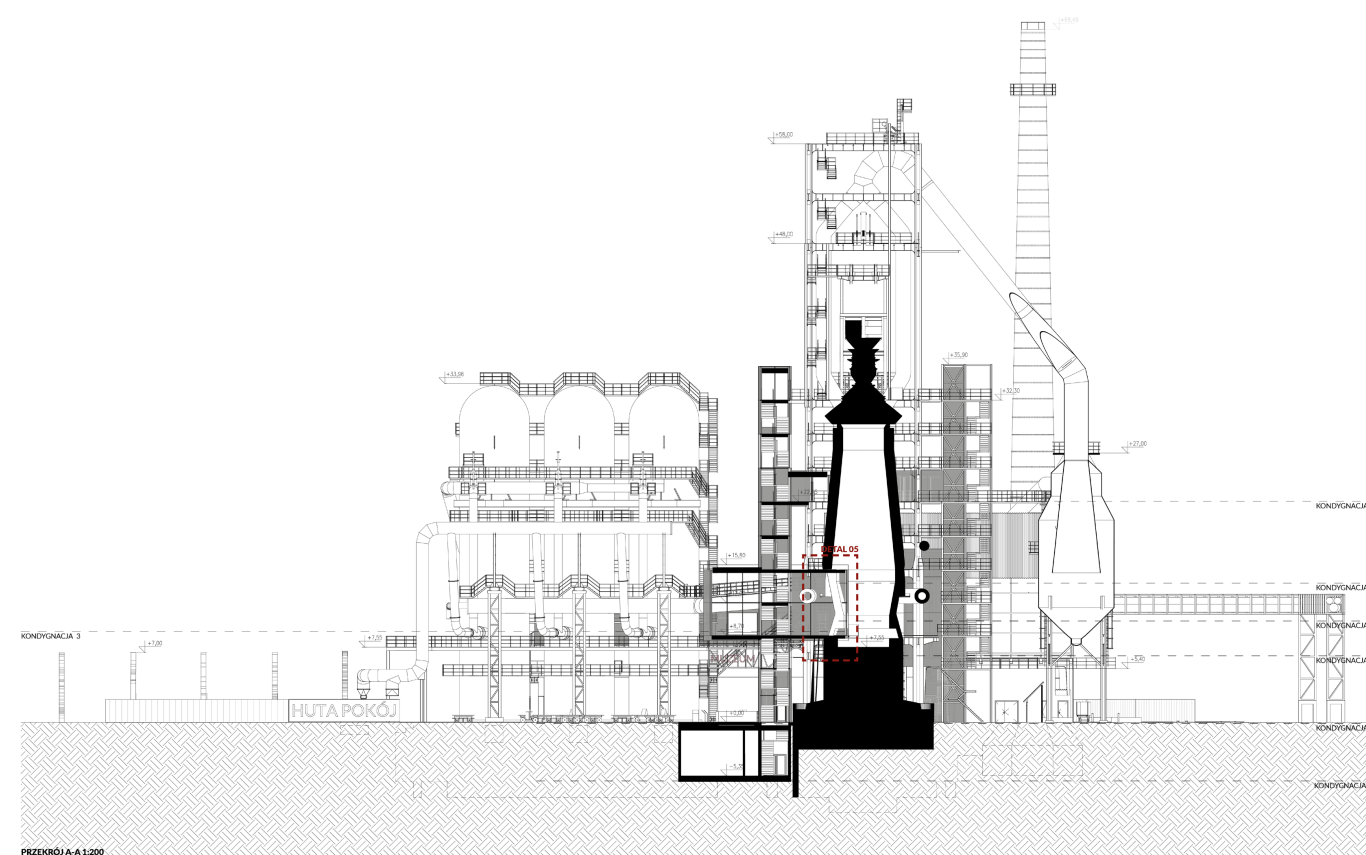
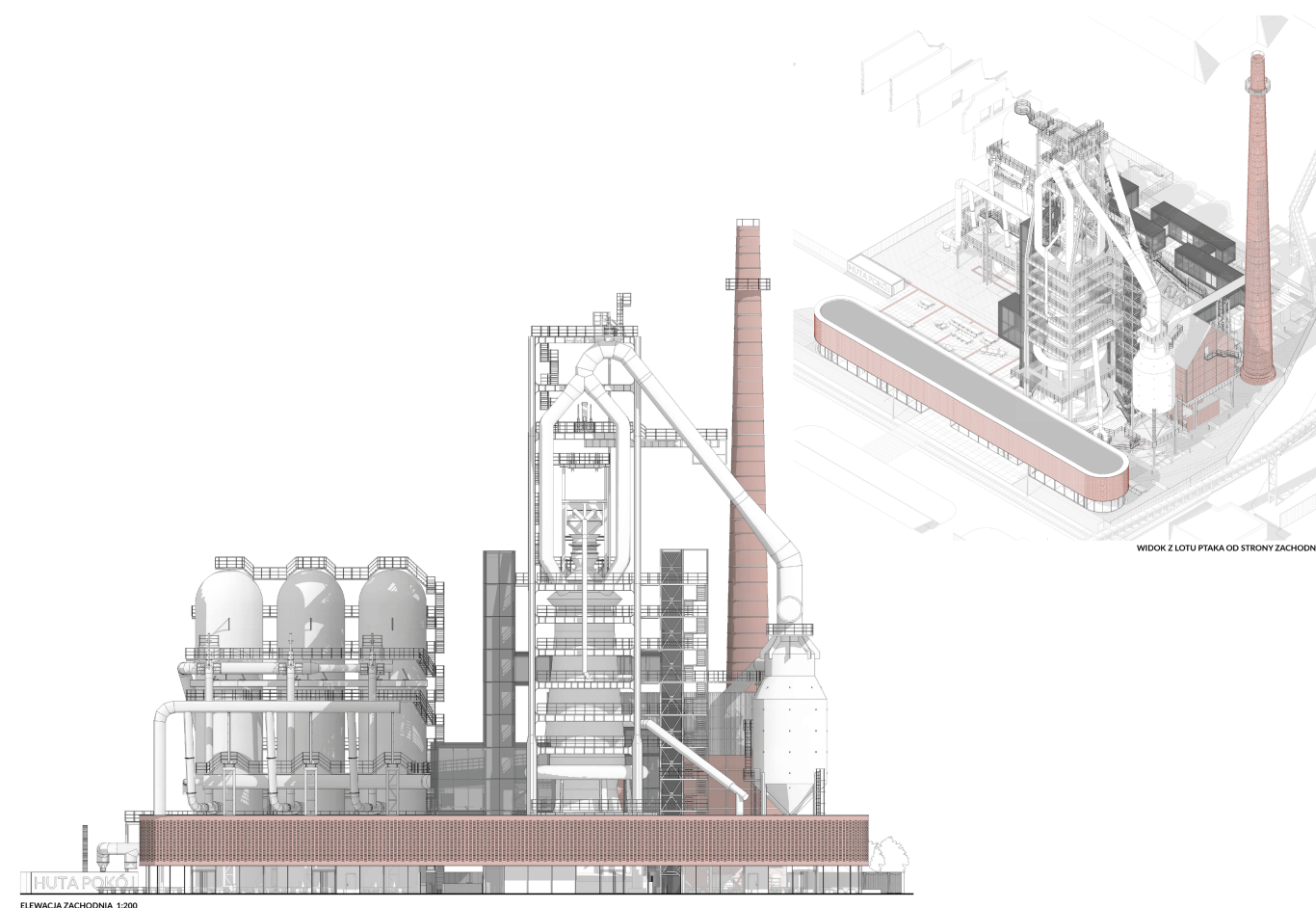
Głównym eksponatem i tematem wystawy jest Wielki Piec i Huta Pokój. Chodząc po ścieżce zwiedzania reszta ekspozycji ma być tylko uzupełnieniem. Założeniem było jak najlepsze wyeksponowanie i udostępnienie istniejącego obiektu przemysłowego w aktualnie zachowanym stanie, bez wprowadzania nadmiaru nowych elementów i wtórnych eksponatów.

Bezpieczne całoroczne zwiedzanie - przejście bezpieczną, ciepłą, całoroczną, dostępną dla niepełnosprawnych zapętloną ścieżką dydaktyczną, będącą ekspozycją na całej swojej długości.

Kolejność zwiedzania jest poprowadzona zgodnie z chronologią ciągu produkcyjnego żelaza i procesu wielkopiecowego. Główna ścieżka dydaktyczna podąża od wydobycia rudy, węgla i topników, dostarczenia surowców wagonami kolejowymi na estakadę, dalej wsadem z komory skipowej na poziom gardzieli pieca, poprzez proces wielkopiecowy, do wypływu surówki, dalszej obróbki, kończąc na wytworzeniu finalnego produktu w postaci kształtowników stalowych i innych elementów konstrukcyjnych. Przejście pętli ekspozycyjnej pozwoli zwiedzającemu zrozumieć cały proces i poskładać w logiczny ciąg kolejne czynności i procesy. Kierunek horyzontalny zwiedzania – dostarczenie surowców – kierunek wertykalny z dołu do góry – wprowadzenie wsadu do Wielkiego Pieca – kierunek wertykalny z góry na dół – proces następowania kolejnych reakcji w Wielkim Piecu do uzyskania surówki – kierunek horyzontalny – kolejne etapy obróbki i przetwarzania surówki w finalne produkty.

Spójnie z główną koncepcją architektury projektowanego muzeum i koncepcją zwiedzania w obiegu zamkniętym, narracja ekspozycji przebiega również w pętli: NATURA – ERA PRZEMYSŁOWA – POWRÓT DO NATURY. Rozwijając to założenie podążamy ścieżką dydaktyczną z holu głównego z symboliczną projekcją lasu i po przejściu przez Wielki Piec wracamy z powrotem do tego miejsca.

Natura - przyroda, krajobraz, odkrycie złóż, powstanie kopalń, budowa huty, początek ery przemysłowej, budowa miasta, produkcja masowa, interwencja w krajobraz i środowisko, intensywna eksploatacja zasobów, zanieczyszczenia, ekologia, dostosowanie produkcji hutniczej do wymogów ochrony środowiska, rekultywacja krajobrazu, ochrona dziedzictwa przemysłowego, rewitalizacja i przekształcania terenów porzecznych na parki i ogrody - powrót do natury. Tu pętla się zamyka.

Większość kubatury muzeum oraz funkcji towarzyszących lokujemy pod ziemią w miejscu reliktu istniejącej estakady kolejowej zasilającej piec w surowce.

To tu znajduje się początek i koniec szlaku edukacyjnego, główny hol z recepcją, sala wielofunkcyjna wraz z funkcjami zapleczowymi jak szatnie, sanitariaty czy kawiarnia i muzealny sklepik. W odciętej fosie, zachodniej, przeszklonej części podziemnej znajduje się część biurowo-administracyjna muzeum. Schodząc w zapadającą się szczelinę, szerokimi schodami z placu przed Wielkim Piecem zagłębiamy się w surowej przestrzeni holu muzeum. Na wstępie ukazuje nam się studnia rozświetlona naturalnym światłem, komora załadunkowa skipu, którą odkopujemy i konserwujemy jako oryginalny relikwitu procesu produkcji. Jednocześnie hol doświetlony jest świetlikiem nad recepcją będący oknem widokowym na istniejące założenie przemysłowe. To tu zaczyna się i kończy się zwiedzanie obiektu i tu można poczekać i odpocząć.

Szlak zwiedzania prowadzi nas w chronologiczny sposób z podziemia, przez pawilony ("wagony") na estakadę, następnie poprzez budynek sterowni i maszynowni wiedzie na poziom gardzieli pieca i potem w dół nowoprojektowanym pionem komunikacji do podziemnej części muzeum. Część pierwsza to szeroki, podziemny korytarz ekspozycyjny, którym dostajemy się do prześwietlonej klatki schodowej prowadzącej nas na poziom estakady. Tu w części drugiej pawilonami nawiązującymi formą do wagonów kolejowych, przedstawiana jest dalsza część ekspozycji z jednoczesnymi otwarciami widokowymi na istniejące instalacje Wielkiego Pieca. Następnie przeszklonym pasażem dostajemy się do ekspozycji budynku sterowni/maszynowni, gdzie dzięki nowo dodanej klatce schodowej zwiedzać możemy zarówno poziom maszynowni, sterowni jak i magazyn na poddaszu. W części tej mamy wgląd w przeszłość, jak gdyby czas się zatrzymał. Całość ekspozycji pokazuje pomieszczenia w zachowanym ze szczegółami stanie z momentu kiedy opuścili je ostatni pracownicy. Z budynku sterowni nową przeszkloną windą, zainstalowaną w istniejącym i niewykorzystywanym dotychczas oryginalnym szybie windowym wjeżdżamy na poziom gardzieli pieca, gdzie przechodząc korytarzem po tarasie tego 8 poziomu pieca dostajemy się do nowo zaprojektowanego pionu komunikacyjnego, który prowadzi nas na miejsce spustu surówki. Tu z kolei z jednej strony przez wycięty otwór zaglądamy do wnętrza pieca a z drugiej z balkonu widokowego, widzimy plac z rysunkiem dawnej hali leżniczej i przywróconym układem torów. Szlak zwiedzania kończymy na poziomie -1 w głównym holu muzeum.

KONCEPCJA EKSPOZYCJI WIELKIEGO PIECA

Głównym eksponatem i tematem wystawy jest Wielki Piec i Huta Pokój. Chodząc po ścieżce zwiedzania rezerwa ekspozycji ma być tylko uzupełnieniem. Założeniem było jak najlepsze wyeksponowanie i udostępnienie istniejącego obiektu przemysłowego w aktualnie zachowanym stanie, bez wprowadzania nadmiaru nowych elementów i wtórnych ekspozycji.

